

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14C/190/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208884
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214208884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava IČO: 36 613 843, proti žalovanej: U. W., K.. XX.Q. XXXX, O. XXX XX Z. V. Č.. XXX, o zaplatenie 2.938,03 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu zamieťa.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.apríla 2014 sa žalobca domáha rozhodnutia súdu, ktorým by bola žalovaná zaviazaná k zaplateniu sumy 2938,03 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzavrel so žalovanou dňa 18.októbra 2007 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol pôvodný veriteľ žalovanej úver, pričom žalovaná sa zaviazala splácať predmetný úver. Žalovaná svoj dlh nesplnila, preto žalobca si v predmetnom konaní uplatňuje neuhradenú úverovú istinu vo výške 2938,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 2938,03 eur od 20.11.2013 do zaplatenia.

Súd žalobu podľa § 79 ods. 4 a 114 ods. 3 O. s. p. spolu s procesnými poučeniami podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku doručil žalovanej do vlastných rúk do vlastných rúk dňa 2.októbra 2014 s výzvou, aby tak učinila v lehote do 15 dní od doručenia. Žalovaná na výzvu súdu nijak nereagovala, ostala pasívna.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a pripojenými listinnými dôkazmi, najmä zmluvou o bežnom účte z 18.októbra 2007 (č.l. 4), Obchodnými podmienkami (č.l. 5-7), opravou žaloby z 3.júna 2014 (č.l. 21), upresnením žalobnej istiny zo 14.októbra 2014 (čl. 30 - 31), výpisom z účtu žalovanej za obdobie od 18.októbra 2007 do 26.novembra 2013 (čl. 32 - 58), stanoviskom žalobcu z 15.októbra 2014 (čl. 60 - 62) a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Z predloženej zmluvy o bežnom účte vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu, t.j. Tatra Bankou, a.s. a žalovanou bol dňa 18.októbra 2007 uzavretá zmluva o bežnom účte, predmetom ktorej bolo otvorenie a vedenie bežného účtu aj s poskytnutím povoleného prečerpania na bežnom účte, a to v prípade splnenia podmienok stanovených bankou. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj obchodné podmienky. Na základe zmluvy bol žalovanej povolený maximálny denný limit 30.000 Sk (99,58 eur). Žalobca tiež uvádza, že z prehľadu prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, vyplýva výška a špecifikácia pohľadávky, ktorá je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu. Žalobca žiadal dlžnú sumu aj so zákonným úrokom z omeškania, počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanej, ktorým postupca zároveň odstúpil od zmluvy.

Z predloženého prehľadu histórie transakcií na bežnom účte za obdobie od 18.októbra 2007 do 26.novembra 2013 vyplýva, že dňa 19.júna 2010 žalovaná urobila poslednú úhradu v sume 50 eur, pričom zostatok účtu ani po jednej z transakcií nie je vykázaný. Ku dňu 26.novembra 2013 je evidovaný odpis pohľadávky 2.679,48 eur.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi účastníkmi tohto konania bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu (čl. 8 a nasl.), ktoré postúpenie bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Žalobca v konaní nepreukázal, že by vyzýval žalovanú na uhradenie pohľadávky, prípadne že jej doručil aspoň oznámenie o postúpení pohľadávky, tak ako to tvrdí vo svojej žalobe. Odkázal len v tomto smere len na všeobecné obchodné podmienky pri doručovaní písomností.

Podľa ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa ustanovenia § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

V zmysle ustanovenia § 708 ods. 2 Obchodného zákonníka na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa ustanovenia § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Ako vyplýva z ustanovenia § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Ako vyplýva z § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

V zmysle § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpísania zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Podľa ods. 5 od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušľach výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad. Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva ďalej obsahuje a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6, b) sankcie za porušenie zmluvy, c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek, d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Súd vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský, na ktorý je potrebný aplikovať najmä Občiansky zákonník, zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Z predloženej zmluvy nevyplýva, že aká suma a za akým účelom bolo žalovanej poskytnuté. Z obsahu zmluvy je zrejme len toľko, že žalovaná založila bežný účet ku ktorému banka vydala platobnú kartu s denným limitom 30.000 Sk a v zmysle obchodných podmienok je možné žalovanej poskytnúť službu „povolené prečerpanie“. Žalobca súdu nepredložil zmluvu o prečerpaní, resp. oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania, a teda nepreukázal, že pôvodný veriteľ skutočne poskytol žalovanej povolené prečerpanie na účte.

Podľa § 120 O.s.p., Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojitelnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli.

Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť (po ich vykonaní a vyhodnotení) ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie účastníka. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté

dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Zásadne nevykoná dôkazy, ktoré nemajú význam pre vec samu alebo ktoré by potvrdzovali len zhodné tvrdenia účastníkov (§ 120 ods. 3). O nevykonaní dôkazov súd rozhodne uznesením a vysvetlí svoje rozhodnutie aj v rozhodnutí o veci samej, spravidla v rozsudku. Podľa zmenenej úpravy súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, než navrhli účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Z dôvodovej správy k tejto zmene sa nedočítame, prečo sa zvolilo toto riešenie a ani to, akými úvahami sa má súd spravovať pri výnimočnom vykonávaní aj iných než navrhnutých dôkazov. Výnimočnosť je tak vysvetlená len v zákone uvedením predpokladu, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Takto sa však z výnimočnosti stáva pravidlo, pretože vždy pôjde o dôkaz, ktorý má význam pre rozhodnutie vo veci. Vynára sa aj otázka, ako sa vyrovná odvolací súd s námietkou účastníka, že bol vykonaný iný než navrhnutý dôkaz, napriek tomu, že nešlo o výnimočnú situáciu, ktorú predpokladá zákon. Súčasne sa nastoľuje aj otázka rovného postavenia účastníkov, ak v prospech navrhovateľa sa taký dôkaz vykoná a v prospech odporcu nie, hoci sa ukáže, že taký dôkaz vyplynul z výsledkov dokazovania.

V nesporných konaniach účastník nenesie žiadne dôkazné bremeno. Nemá ani žiadnu dôkaznú povinnosť, pretože v nespornom konaní sa uplatňuje vyšetrovacia procesná zásada, ktorej obsah realizuje súd. Účastníci nesporného konania majú len také procesné povinnosti, ktoré vo všeobecnosti prispievajú k dosiahnutiu jeho účelu, najmä povinnosť súčinnosti a povinnosť nespôsobať zbytočné prieťahy v konaní.

Platná procesná úprava (§ 120 ods. 2 a 3) to vyjadruje tak, že vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) je súd povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli. V týchto veciach si súd nemôže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. V nespornom základnom konaní sa nemôže uplatniť ani § 120 ods. 4.

Poučovacia povinnosť podľa tohto ustanovenia je do určitej miery obdobná poučovacej povinnosti súdu v rámci prípravy pojednávania. Súd je povinný pred procesným rozhodnutím o skončení dokazovania alebo pred rozhodnutím bez nariadenia pojednávania poučiť účastníkov v rozsahu, ktorý sa týka: - času, do ktorého možno predložiť alebo navrhnúť dôkazné prostriedky, - dôsledku nesplnenia tejto povinnosti, t.j. o tom, že na neskôr predložené alebo označené dôkazy a skutočnosti súd neprihliadne, pričom zrejme ide len o opravný, odvolací súd, čo vyplýva z toho, že po vyhlásení uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, už dokazovať nemožno a do úvahy prichádza len postup účastníka v odvolacom konaní, - významu a použiteľnosti neskôr predložených alebo označených dôkazov a skutočností len v rozsahu a za podmienok uvedených v § 205a.

Predovšetkým treba uviesť, že splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť toto rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože jeho obsahom je významné obmedzenie predkladať alebo označovať v ďalšom konaní dôkazné prostriedky a skutočnosti, hoci objektívne existujú (tzv. neúplná apelácia). Účastníci majú predložiť alebo označiť všetky dôkazy a skutočnosti.

Súd v predmetnom konaní vyzval žalobcu dňa 3.októbra 2014, aby uviedol ako k žalovanej istine dospel, z akých jednotlivých čiastkových nárokov pozostáva žalovaná suma, ako k jednotlivým čiastkovým sumám dospel, koľko, kedy a akou formou žalovaný vykonal jednotlivé úhrady, ako boli ním vykonané platby započítané, na aké čiastkové nároky a prečo. Na výzvy žalobca reagoval tak, že predložil dňa 14.októbra 2014 vyjadrenie spolu s výpisom z účtu žalovanej. Zároveň uviedol, že súčet debetných operácií je vo výške 106.889,39 eur a súčet kreditných operácií je 103.951,36 eur, a teda rozdiel 2.938,03 predstavuje neuhradenú istinu.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd má za to, že žalobca nepreukázal poskytnutie povoleného prečerpania na účte žalovanej. Žalobca by teda mal nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd otázku premlčania posúdil podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 5b zákona č. 250/2007 Z.z.

V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Ako vyplýva z § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca sa domáhal plnenia zo zmluvy o bežnom účte pôvodne uzavretej s Tatra bankou, a. s., pričom išlo o zmluvu podľa § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka, resp. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v časti dohodnutých produktov a služieb. Žalobca odvíjal svoj nárok od dojednania povoleného prečerpania na účte, ktoré bolo v zmluve dojednané ako nastavené plnenie pri splnení kritérií stanovených bankou. Svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka, pretože poskytnutím povoleného prečerpania banka vlastne poskytuje úver spotrebiteľovi, ktorý sa zaväzuje splácať za určitých podmienok stanovených bankou. Kritériá banky špecifikované v zmluve sú upravené tak, že povolené prečerpanie sa nastaví až po splnení kritérií stanovených bankou. Takéto dojednanie povoleného prečerpania prostriedkov a tým poskytnutie úveru v zmysle § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka je neplatným dojednaním s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, pretože je neurčité (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Zo zmluvy nevyplýva dohoda účastníkov o povolení prečerpania prostriedkov, ani právo na zriadenie povoleného prečerpania a toto je poskytnuté z vôle banky, jej jednostranným konaním. Nie sú vzájomne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy o úvere, výška úveru, výška zmluvného úroku, súvisiacich poplatkov a podobne. Okrem toho je takéto dojednanie neplatné aj v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola dohodnutá individuálne, pretože všetky podmienky poskytnutého prečerpania určuje jednostranne banka bez vôle dlžníka a bez naplnenia písomnej formy spotrebiteľskej zmluvy.

Predmetná zmluva z 18.októbra 2007 je typovou formulárovou zmluvou vopred pripravenou predchodcom žalobcu, v ktorej sú naformulované predchodcom žalobcu stanovené zmluvné podmienky a tieto žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť, ale mala možnosť ich len prijať alebo neprijať. Súd ako už uviedol vyššie je toho názoru, že uzavretím zmluvy o bežnom účte zo dňa 18.októbra 2007 nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme. V zmluve neboli dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy o úvere a to výška úveru, výška zmluvného úroku a ďalšie náležitosti podľa § 4 zákona 258/2001 Z. z. Nejestvuje určitá a zrozumiteľná dohoda (v zmysle písomného návrhu - oferty a jeho písomného prijatia - akceptácie žalovanou) v písomnej forme obsahujúca podstatné náležitosti zmluvy o úvere uvedené konkrétnymi údajmi. Žalobca nepredložil súdu takýto dôkaz (takúto dohodu) a dokonca ani iný dôkaz, z ktorého by uvedené konkrétne náležitosti boli zrejmé. Súd je preto toho názoru, že predmetné dojednanie o povolenom prečerpaní v rámci bežného účtu žalovanej je neplatné. Z neplatného právneho úkonu sa nemožno domáhať plnenia. V danej súvislosti súd poukazuje na rovnaký názor vyslovený v obdobnej veci v rozhodnutí Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/233/2014 z 11.marca 2014.

Žalobca má procesnú povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie vo veci samej, ako aj procesnú povinnosť navrhovať dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností (prejednacia zásada). V danom prípade nepredložil žiaden dôkaz o tom, že došlo k platnému uzavretiu určitej a zrozumiteľnej dohody v písomnej forme obsahujúcej podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže súd vyhodnotil plnenie z povoleného prečerpania ako plnenie z neplatného právneho úkonu, nemôže ani v súvislosti s takýmto neplatným dojednaním uplatňovať poplatky, resp. zmluvné úroky. Žalobcovi vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1, 2 a § 457 Občianskeho zákonníka.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V dôsledku zmeny právnej úpravy (novelizácie zákona č. 250/2007 Z. z.) účinnej od 1. mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdu) je povinný prihliadnuť na premlčanie aj vtedy, ak sa spotrebiteľ, t. j. v prejednávanej veci žalovaná, premlčania nedovolá.

V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie preto ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie. Preto súd pri skúmaní otázky premlčania aplikoval občianskoprávnu úpravu ohľadom dĺžky premlčacej doby, ktorá je priaznivejšia pre žalovanú ako spotrebiteľa.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku. Keďže nárok žalobcu má na vydanie bezdôvodného obohatenia v prejednávanej veci svoj základ v spotrebiteľskej zmluve, pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto na jeho úkor bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, a to tak trojročnej, ako aj desaťročnej v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo.

Z predloženého výpisu z účtu žalovanej - platobnej histórie žalovanej súd zistil, že žalovaná poslednú debetnú operáciu vykonala dňa 19. júna 2010 v sume 50 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovi vznikol v predmetnej veci iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby bol rozhodujúci deň, keď sa žalobca skutočne dozvedel, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto obohatenie získal. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky odo dňa, keď k nemu došlo. Dvojročná subjektívna premlčacia doba však beží iba v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby. V predmetnej veci došlo k poslednému bezdôvodnému obohateniu zo strany odporkyne dňa 19. júna 2010, kedy poukázala 50 eur, ako poslednú sumu prečerpania z bežného účtu. Trojročná objektívna premlčacia doba tak začala plynúť dňa 20. júna 2010 a uplynula najneskôr dňa 20. júna 2013. Keďže návrh žalobca podal na súd až dňa 30. apríla 2014, uplatnil nárok až po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby. Súd vzhľadom na uvedené žalobu v celom rozsahu zamietol.

Všeobecná trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998).

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy) na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy alebo jeho súčastí, ktoré je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie odporkyne ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

Na dôvažok súd dodáva, že pre posúdenie, či ust. § 5b zákona č. 250/2007 z. z., účinné od 1. mája 2014, je možné aplikovať aj na konania začaté na súde pred jeho účinnosťou, je rozhodujúce, či konkrétne ustanovenie má (aj) procesný charakter. Hoci samotné premlčanie má nepochybne hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia. Na jeho základe sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv) ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovolá, teda ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru ustanovenia. Keďže ide o procesné ustanovenie, v prípade absencie prechodného ustanovenia platí, že súd postupuje podľa právneho stavu, účinného v čase rozhodovania súdu. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd má za to, že premlčacia doba, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo, uplynula ešte pred podaním návrhu na začatie konania, preto súd rozhodol tak, že žalobu zamietol v celom rozsahu.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa ods. 2, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď po procesnej stránke bola vo väčšom rozsahu úspešná žalovaná, v konaní jej však žiadne trovy nevznikli, ktoré by vyplývali zo súdneho spisu, ani si žiadne neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).